

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา” หมายความว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการบดี หรือหัวหน้าของโรงเรียนหรือสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นของโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น

“กระทำความผิด” หมายความว่า การที่นักเรียนหรือนักศึกษาประพฤติฝ่าฝืนระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา หรือของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

“การลงโทษ” หมายความว่า การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อการอบรมสั่งสอน

ข้อ ๕ โทษที่จะลงโทษแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิด มี ๔ สถาน ดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ทำทัณฑ์บน
- (๓) ตัดคะแนนความประพฤติ
- (๔) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ ๖ ห้ามลงโทษนักเรียนและนักศึกษาด้วยวิธีรุนแรง หรือแบบกั่นแก้ง หรือลงโทษด้วยความโกรธ หรือด้วยความพยาบาท โดยให้คำนึงถึงอายุของนักเรียนหรือนักศึกษา และความร้ายแรงของพฤติการณ์ประกอบการลงโทษด้วย

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้เป็นไปเพื่อเจตนาที่จะแก่นิสัยและความประพฤติไม่ดีของนักเรียนหรือนักศึกษาให้รู้สำนึกในความคิด และกลับประพฤติคนในทางที่ดีต่อไป

ให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือผู้ที่ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษามอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา

ข้อ ๗ การว่ากล่าวตักเตือน ใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษากระทำความผิดไม่ร้ายแรง

ข้อ ๘ การทำทัณฑ์บนใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติคนไม่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนหรือนักศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา หรือกรณีทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา หรือฝ่าฝืนระเบียบของสถานศึกษา หรือได้รับโทษว่ากล่าวตักเตือนแล้ว แต่ยังไม่ซื่อสัตย์

การทำทัณฑ์บนให้ทำเป็นหนังสือ และเชิญบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาบันทึกรับทราบความผิด และรับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย

ข้อ ๙ การตัดคะแนนความประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๐ ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใช้ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษาระทำความผิดที่สมควรต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

การจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

อดิษฐ์ โทธารามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ



กฎกระทรวง

กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่ประพฤติคน ดังต่อไปนี้

(1) หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน

(2) เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการพนัน

(3) พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด

(4) ซื้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมีนเมา บุหรี่ หรือยาเสพติด

คิด

(5) ลักทรัพย์ ครอบครองทรัพย์ ช่มชู้ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น

(6) ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เกรียนการหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

(7) แสดงพฤติกรรมทางเพศซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ

(8) เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

(9) ออกนอกสถานที่พักกลางวัน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่ม อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ 2 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษากำหนดระเบียบว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2548

จตุรงค์ ฉายแสง

(นายจตุรงค์ ฉายแสง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมวด 3 เกณฑ์การลงโทษนักเรียน

ข้อ 9 ในการลงโทษนักเรียนให้ลงโทษตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ. 2548 ควบคู่กับการตัดคะแนนความประพฤติ ดังนี้

- 9.1 ว่ากล่าวตักเตือน
- 9.2 ทำทัณฑ์บน
- 9.3 ตัดคะแนนความประพฤติ
- 9.4 ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ 10 การว่ากล่าวตักเตือน ใช้ในกรณีนักเรียนกระทำความผิดเบื้องต้น ตามความผิดประเภทที่ 1 ในข้อ 15.1 โดยครูทุกคนมีหน้าที่ในการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนเมื่อพบเห็นนักเรียนกระทำความผิด

ข้อ 11 การทำทัณฑ์บน ใช้ในกรณีนักเรียนกระทำความผิดขั้นปานกลาง ตามความผิดประเภทที่ 2 ในข้อ 15.2 หรือกระทำความผิดตามความผิดประเภทที่ 1 แต่ได้รับการว่ากล่าวตักเตือนแล้วแต่ยังไม่เจ็ดความ หรือกรณีทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา เมื่อถูกหักคะแนนรวมกันตั้งแต่ 30 คะแนนขึ้นไป

การทำทัณฑ์บน ให้ทำเป็นหนังสือและเชิญบิดามารดา หรือผู้ปกครองมาบันทึกรับทราบความผิด และรับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย โดยครูประจำชั้น หัวหน้าครูประจำชั้น และครูกิจการนักเรียนมีหน้าที่ในการดำเนินการทำทัณฑ์บน

เมื่อเริ่มต้นแต่ละภาคเรียน นักเรียนทุกคนมีคะแนนความประพฤติ จำนวนเต็ม 100 คะแนน

ข้อ 12 การตัดคะแนนความประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ข้อ 15 และให้ทำบันทึกไว้เป็นหลักฐาน โดยครูทุกคนมีอำนาจในการตัดคะแนนความประพฤติโดยผ่านหัวหน้าครูประจำชั้นรับรอง

ข้อ 13 การทำกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใช้ในกรณีที่นักเรียนกระทำความผิดร้ายแรงตามความผิด ประเภทที่ 3 ข้อ 15.3 เมื่อถูกตัดคะแนนความประพฤติ มากกว่า 50 คะแนน

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการกิจการนักเรียน ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนต้องให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติกิจกรรม

ข้อ 14 คณะกรรมการกิจการนักเรียน มีหน้าที่สรุปคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน แล้วรายงานผลให้รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารบุคคล และฝ่ายบริหาร โรงเรียน เพื่อใช้ในการบริหารต่อไป

หมวด 4

ประเภทความผิด และเกณฑ์การตัดคะแนนความประพฤติ

ข้อ 15 นักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมตามที่ระบุในระเบียบนี้ ถือว่ามีความผิด ให้ตัดคะแนนความประพฤติตามประเภทของความผิดและเกณฑ์การตัดคะแนนความประพฤติ ดังนี้

ข้อ 15.1 ประเภทที่ 1 ความผิดเบื้องต้น (ไม่ร้ายแรง) ตัดคะแนนความประพฤติครั้งละ 3 คะแนน มีลักษณะความผิด ดังนี้

ประเภทความผิด	ผู้ที่ตัดคะแนน
1. มาโรงเรียนสาย	ครูประจำชั้น
2. ขาดเรียน	ครูประจำชั้น
3. ใช้วาจาหยาบคาย หรือแสดงกิริยาไม่สุภาพ	ครูประจำชั้น
4. ไม่รักษาความสะอาดในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน	ครูประจำชั้น
5. ส่งเสียงดัง ก่อความรำคาญ หรือเล่นบนอาคารเรียน	ครูประจำชั้น
6. ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน โดยไม่ทราบสาเหตุ	ครูประจำชั้น
7. แต่งกายไม่เรียบร้อย หรือผิดระเบียบของโรงเรียน	ครูงานส่งเสริมบุคลิกภาพทุกคน
8. ทรงผมผิดระเบียบของโรงเรียน	ครูงานส่งเสริมบุคลิกภาพทุกคน
9. ไว้เล็บยาว คนแต่งด้วยสีส้น	ครูงานส่งเสริมบุคลิกภาพทุกคน
10. สวมเครื่องประดับ หรือใช้เครื่องสำอางที่ไม่เหมาะสมกับสภาพนักเรียน	ครูงานส่งเสริมบุคลิกภาพทุกคน
11. จอครดจักรยานยนต์ไม่เป็นระเบียบ	ครูงานส่งเสริมวินัยทุกคน
12. ไม่สวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่จักรยานยนต์	ครูงานส่งเสริมวินัยทุกคน
13. โฆษณาหรือจำหน่ายสิ่งของในโรงเรียน โดยไม่ได้รับอนุญาต	ครูงานส่งเสริมวินัยทุกคน
14. การใช้โทรศัพท์มือถือในโรงเรียน ในเวลาราชการ	ครูทุกคน

ข้อ 15.2 ประเภทที่ 2 ความผิดขั้นปานกลาง ตัดคะแนนความประพฤติครั้งละ 5 คะแนน
มีลักษณะความผิด ดังนี้

ประเภทความผิด	ผู้ที่ตัดคะแนน
1. ออกนอกโรงเรียน โดยไม่ได้รับอนุญาต	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
2. มีสื่อลามกในครอบครอง	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
3. แสดงกิริยาก้าวร้าวต่อครูและบุคลากร ใน โรงเรียน	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
4. ปลอมลายเซ็นผู้ปกครอง และครู	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
5. ปลอมแปลงเอกสารเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
6. ขับขี่จักรยานยนต์โดยประมาท หรือมีสภาพไม่ถูกต้องตามกฎหมาย	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน

ข้อ 15.3 ประเภทที่ 3 ความผิดร้ายแรง ตัดคะแนนความประพฤติครั้งละ 10 – 15

คะแนน

มีลักษณะความผิดดังนี้

ประเภทความผิด	ผู้ที่ตัดคะแนน
1. ชกต่อย รังแกผู้อื่น ทะเลาะวิวาทภายในและภายนอกโรงเรียน	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
2. ลักขโมย	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
3. ทูจริตในการสอบ	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
4. มียานพาหนะทุกชนิดไว้ในครอบครอง	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
5. เสพชาเสพติด หรือค้ำสุราของมีนเมา หรือสุพหรี	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
9. มีความสัมพันธ์เชิงชู้สาว	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
7. ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียนและของผู้อื่น	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
8. เล่นการพนัน หรือเล่นเกมสล็อตเตอร์เน็ต	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
1. มีอาวุธ วัตถุมีพิษ ไว้ในครอบครอง	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน

ข้อ 15.4 ประเภทที่ 4 ความผิดขั้นอุกฤษฏ์ ตัดคะแนนความประพฤติ 21 – 30 คะแนน มี
ลักษณะความผิดดังนี้

ประเภทความผิด	ผู้ที่ตัดคะแนน
1. มีอาวุธ วัตถุมีพิษ วัตถุระเบิดไว้ในครอบครอง	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน
2. มียานพาหนะประเภทยาบ้า ยาอี ยาไอซ์ เฮโรอีน เป็นต้น ไว้เพื่อเสพ	ครูสารวัตรนักเรียนทุกคน